

*Скриник Ліна Миколаївна,
старший викладач кафедри
гуманітарної підготовки
Інституту кримінально-виконавчої служби
Скриник Мирослава Віталіївна,
викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ*

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ З МЕДІА ПРЕЗЕНТАЦІЙ ЩОДО РОЗВИТКУ МОВНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

В останні роки питання застосування нових інформаційних технологій стає все більш актуальним. У Законі України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» зазначено, інформаційно комунікативні технології – це сукупність засобів і технологій, призначенням яких є збирання, зберігання, обробка та передача інформації, включаючи, але не обмежуючись, Інтернетом, мобільними, телекомунікаційними системами та системами бездротового зв'язку. Їхньою основою є глобальні телекомунікаційні мережі, інтелектуальні комп'ютерні системи та програми.

Основною метою навчання іноземної мови в навчальних закладах є розвиток умінь використовувати іноземну мову як інструмент міжкультурного спілкування в різноманітних сферах життєдіяльності. Сфера застосування комп'ютера у навчанні іноземних мов є надзвичайно широкою, адже його використання забезпечує студентам можливість роботи в інтерактивному середовищі навчання, крім того комп'ютер може бути ефективно використаний для наочного уявлення мовного матеріалу, розширення словникового запасу і знайомства з новими зразками висловлювань, візуалізації і покращення запам'ятовування конструкції мови, що вивчається, взаємозв'язків між мовними конструкціями, тренінгу визначених вмінь та навичок.

Згідно останніх тенденцій організація самостійної роботи курсантів з медіа презентацій набуває особливого значення у зв'язку з оптимізацією кредитно-модульної системи навчання, спрямованої на розробку нової концепції самостійної навчальної діяльності з урахуванням особистісно орієнтованого розвитку студентів. У зв'язку з цим використання комп'ютера та мультимедійних засобів допомагає

реалізувати персонально-орієнтований підхід до навчання, забезпечує індивідуалізацію і диференціацію з урахуванням особливостей студентів, їхнього рівня знань.

З впровадженням у навчання особистісно-діяльнісного підходу, орієнтованого не тільки на засвоєння знань, але й на способи цього засвоєння, на образи і способи мислення і діяльності, змінився і підхід до питання самостійної роботи. Тепер науковці визначають самостійну роботу як діяльність студентів, спрямовану на повне засвоєння навчальної програми, без прямої участі викладача в аудиторній та у позааудиторній час.

Проблема самостійної роботи студентів досить повно і докладно розглянута в методиці викладання іноземної мови, і присвячено спеціальні дослідження і відводиться певне місце в навчальних посібниках (Гарунов М.Г., Гез Н.І., Ляховицький М.В., Миролюбов А.А., Фоломкіна С.К., Шатілов С.Ф. та ін).

Проведений аналіз наукових праць показав, що немає єдиної точки зору щодо поняття "самостійна робота". С. І. Архангельський визначив самостійну роботу як самостійний пошук необхідної інформації для отримання знань, вирішення навчальних чи професійних задач [1, с. 53]. Н. В. Кузьміна вважає що, самостійна робота є виявом самостійності розуму, що передбачає наявність внутрішніх спонукань, осмислення змісту та цілей роботи [3, с. 223]. До поняття "самостійна робота" Г. В. Рогова та її колеги відносять діяльність, що передбачає максимальну активність того, хто навчається, по відношенню до предмета діяльності та матеріалу, який засвоюється.

Мета самостійної роботи - активізувати пізнавальну діяльність студентів у навчальному процесі, розвинути їх мовленнєві навички та вміння, допомогти тим, які мають слабку підготовку з іноземної мови. Отже, самостійна робота є найвищою формою навчальної діяльності за критерієм саморегуляції і цільової спрямованості; вона може диференціюватися залежно від джерела керування, характеру спонукання.

Організацію самостійної роботи студентів у курсі іноземної мови не можна розглядати як ізольовану проблему. Загальновідомо, що вона є органічною частиною навчального процесу, передумовою успішної реалізації програмових вимог з цього предмета. Особливого значення при цьому все більше і більше набувають самостійні завдання, оскільки жоден курс навчання іноземної мови не дає студентам

повного оволодіння мовою, а тільки допомагає їм здолати труднощі у процесі засвоєння знань та їх подальшого вдосконалення [4, с. 18].

Одним із ключових елементів використання медіа презентацій в процесі навчання іноземних мов є можливість інтеграції професійних знань та іншомовної комунікативної компетенції. Використовуючи метод медіа презентацій у вищому навчальному закладі, студенти знайомляться з основами науково-пошукової діяльності та стикаються з необхідністю вирішення професійних проблем. Фахова спрямованість навчальних проєктів вимагає від студентів застосування навичок професійного спілкування іноземною мовою, що обумовлює специфіку використання проєктних технологій у ВНЗ.

Використання медіа презентацій на заняттях з іноземної мови активізує комунікативну спрямованість навчальної діяльності. У процесі колективної співпраці іноземна мова виступає інструментом для генерації, розвитку та поширення думок. Спілкування під час такої роботи набуває різних форм: у парах, у малій групі, у колективі і т.д.

Застосування методу медіа презентацій має виховний та розвивальний потенціал, що передбачає серед іншого: активізацію та мотивацію студентів до навчально-пізнавальної діяльності, розвиток вмінь інтегрувати знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, сприяння колективній роботі, розвиток вмінь

Візуальні засоби навчання такі як медіа презентації використовуються в першу чергу для опори при поданні граматичного, лексичного матеріалу, будь-якої ситуації, стимулюючої спілкування. Ситуативна мотивація виховує у студентів потребу в спілкуванні, створює так звану мотиваційну підготовленість, яка, в кінцевому рахунку, є одним з ключових факторів успішної участі в іншомовному спілкуванні. Вивчення ролі візуалізації в комунікативному методі навчання дає нам можливість переконатися, що засобами візуальної наочності задаються смислові зміст і логічна послідовність висловлювання, тобто таким чином створюється смислова опора говоріння.

Візуальна наочність, що носить змістовний характер, забезпечує перемикання уваги студентів у процесі навчання іноземної мови на смислову сторону спілкування і сприяє створенню потреби у висловленні своїх думок і якісному сприйнятті усних повідомлень викладача.

Спеціальним чином підібрані й організовані на різноманітних носіях візуальні засоби навчання давно і успішно використовуються в навчальному процесі як невід'ємна його частина, найбільш доступна для сприйняття форма подання навчального матеріалу. Вони створюють особливе предметно-мотиваційне середовище, яке в силу своєї змістовної суті сприяє розвитку пізнавальної активності, творчих здібностей студентів і, в результаті, формує їхню освітню, когнітивну та комунікативну компетенцію [2].

З іншого боку, будучи усвідомленим чи неусвідомленим "зовнішнім подразником", візуальні засоби навчання дають додаткову психологічну опору для успішного засвоєння навчального матеріалу за рахунок конкретизації абстрактного.

Для ефективної організації контролю за самостійною діяльністю студентів викладач має чітко визначити терміни контрольних заходів, їх зміст та кількість, спланувати у якій формі буде проводитися контроль та розробити систему контрольних заходів з урахуванням бюджету часу молодих людей.

Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, правильно організована самостійна навчальна діяльність студентів під час вивчення іноземної мови сприяє розвитку пізнавальних здібностей студентів, появі внутрішньої мотивації, розвитку мовленнєвих навичок та вмінь та розширенню мовної практики студентів. Проведення практичних занять зі студентами першого курсу із застосуванням вищезгаданих інноваційних технологій підтверджують їх ефективність. Студенти виявляють більшу зацікавленість в інтерактивному пізнанні та засвоєнні матеріалу, а відповідно – показують вищий коефіцієнт його опанування.

Таким чином, розглянуті нами інноваційні технології значно збагачують та вносять різноманіття у викладання іноземної мови, де на зміну традиційним методикам приходить інтелектуальний творчо-технологічний пошук та орієнтоване на постійний саморозвиток навчання.

Список використаних джерел

1. Архангельский С.И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы / С.И. Архангельский. – М.: Высшая школа, 1980. – 368 с.
2. Герасименко Н.О. Модель організації самостійної роботи студентів педагогічного університету в процесі навчання іноземних

мов Н. О. Герасименко [Электронный ресурс] /– Режим доступа: www.rusnauka.com/31_ONBG.../2_95880.doc.htm.

3. Кузьмина К.В. Методы системного педагогического исследования: учеб. пособие / К.В.Кузьмина. – Л.: ЛГУ, 1980. – 266 с.

4. Максимова И. Р. Современные концептуальные принципы коммуникативного обучения иностранным языкам.// ИЯШ – 2000. – No 5. – С. 17 – 22.